

PERSBERICHT

18 januari 2024

Verslag aan het federale parlement: Vrijstellingen van storting van bedrijfsvoorheffing (opvolgingsaudit) – Beheersing van de kosten door de Staat en analyse van de vrijstelling voor onderzoek en ontwikkeling

Het Rekenhof onderzocht in zijn audit van 2019 in welke mate de FOD Financiën de vrijstellingen van doorstorting van bedrijfsvoorheffing beheerst en formuleerde aanbevelingen om die vrijstellingen doeltreffender te maken en de controle erop te verbeteren. Vier jaar na de publicatie van dat verslag heeft het Rekenhof een opvolgingsaudit uitgevoerd. Het stelt vast dat de twintig initiële aanbevelingen nog niet allemaal werden uitgevoerd en dat de kwaliteit van de uitgevoerde controles en de rapportering daarover door de FOD Financiën over het algemeen zijn verbeterd. Wat de vrijstelling voor onderzoek en ontwikkeling betreft (1,33 miljard euro in 2021), zijn de problemen die bij de initiële audit werden vastgesteld niet opgelost, en de verstandhouding tussen de FOD Financiën en Belspo, die beiden die vrijstelling beheren, is nog verslechterd. Die onenigheid, die deels berust op een gebrek aan duidelijkheid in de wetgeving, leidt tot juridische geschillen en ondermijnt de rechtszekerheid en de financiële belangen van de Staat.

De bedrijfsvoorheffing is het bedrag dat de werkgever inhoudt op de bezoldigingen van zijn werknemers en dat hij doorstort aan de Staat als voorschot op de personenbelasting. Sinds het begin van de jaren 2000 genieten werkgevers in bepaalde wettelijk vastgelegde gevallen een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de storting van die voorheffing. Ze behouden dan het bedrag dat overeenstemt met de vrijstelling. In 2023 zijn voor twaalf domeinen vrijstellingen van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing opgenomen in de wetgeving. De FOD Financiën controleert die vrijstellingen. Voor het beheer van de vrijstelling voor onderzoek en ontwikkeling zijn zowel de FOD Financiën als de POD Wetenschapsbeleid (Belspo) betrokken.

Globaal vertegenwoordigden de vrijstellingen van bedrijfsvoorheffing in 2021 een fiscale uitgave van 3,9 miljard euro voor de Staat, tegenover 198 miljoen euro in 2005 en 2,9 miljard euro in 2017.

Tijdens de audit in 2019 beperkte de FOD Financiën zich ertoe die vrijstellingen budgettair op te volgen en te controleren of de voorwaarden voor de toepassing ervan werden nageleefd. Hij had een gecentraliseerde methode uitgewerkt om dossiers te selecteren op basis van risico-indicatoren voor elke vrijstelling en had richtlijnen opgesteld om medewerkers te helpen bij de controle van dossiers. Het Rekenhof had echter vastgesteld dat de FOD Financiën niet alle informatiebronnen aanwendde om tot een meer solide dossierselectie te komen en geen structurele feedback gaf over de controleacties, wat de continue verbetering van de regeling in de weg stond.

Om te verklaren waarom bepaalde vrijstellingen niet werden gecontroleerd in 2017 en 2018, verwees de FOD Financiën naar interpretatieproblemen en meningsverschillen met de beleidscel van de minister van Financiën of met Belspo. Het Rekenhof was van oordeel dat het niet-controleren van die vrijstellingen onverantwoord was omdat het risico dat vrijstellingen onrechtmatig werden toegekend daardoor flink toenam. Uit een steekproefsgewijs onderzoek van een aantal dossiers kwamen verschillende factoren naar voren waardoor de geringe productiviteit van de controles kon worden verklaard: de complexe en ambigue wetgeving, de voortdurend evoluerende maatregelen en het feit dat de medewerkers niet altijd de vooropgestelde controlemethodes toepasten.

Na afloop van zijn opvolging in 2023 is het Rekenhof van oordeel dat van de twintig geformuleerde aanbevelingen, er negen zijn uitgevoerd, negen in uitvoering zijn en twee nog niet zijn uitgevoerd.

Hoewel sommige aanbevelingen niet volledig werden uitgevoerd, stelt het Rekenhof vast dat de kwaliteit van de controles en van de rapporten die de FOD Financiën daarover opstelt, over het algemeen verbeterd is.

De problemen die al in 2019 werden vastgesteld bij de vrijstelling voor onderzoek en ontwikkeling, zijn niet opgelost en de verstandhouding tussen Belspo en de FOD Financiën is nog verslechterd. Die onenigheid tussen de twee federale administraties ondermijnt de rechtszekerheid waar elke belastingplichtige recht op heeft en schaadt de financiële belangen van de Staat. Daarom beveelt het Rekenhof aan te verduidelijken wat de bevoegdheden van de twee administraties zijn op het vlak van de controles, en ervoor zorgen dat de interne beheersing van de procedure voor het afleveren van adviezen in verhouding is met het financiële belang van de vrijstelling (1,33 miljard euro in 2021).

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag "*Vrijstellingen van storting van bedrijfsvoorheffing (opvolgingsaudit) - Beheersing van de kosten door de Staat en analyse van de vrijstelling voor onderzoek en ontwikkeling*" werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de synthese en dit persbericht zijn beschikbaar op rekenhof.be.